

MĀRUPES NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2013.-2026. GADAM

*Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija apstiprināta
ar Mārupes novada domes 2012.gada 31.oktobra lēmumu
(protokols Nr.19, lēmums nr.1).*

IZSTRĀDĀTĀJS: SIA „REĢIONĀLIE PROJEKTI” UN SIA „KONSORTS”

PRIEKŠVārds

Vēsturiski Mārupe veidojusies mežiem un purviem bagātā Rīgas pilsētas tuvumā esošajā lauku teritorijā. Šobrīd Mārupe ir izaugusi par vienu no lielākajiem Pierīgas novadiem, kas tiek ierindots arī starp turīgākajiem.

Bez šaubām Mārupes pievilcību kā vietai, kur dzīvot vai nodarboties ar uzņēmējdarbību, rada tās ģeogrāfiski izdevīgais stāvoklis. Taču neizbēgami svarīgs nosacījums ir bijis pašvaldības darbs pie tā, lai radītu pēc iespējas kvalitatīvāku dzīves telpu un sakoptu un radošu dzīves vidi. Tur arī slēpjas Mārupes novada, kā veiksmīga stāsta turpinājums.

Mārupē vēl ir daudz vietas jaunām, enerģiskām ģimenēm, kas vēlas dzīvot skaistā, sakoptā Pierīgas novadā. Tāpēc galvenā Mārupes novada attīstības prioritāte ilgtermiņā ir kvalitatīvi, saskaņoti attīstīta un energoefektīva vide, kas nodrošina augstu dzīves kvalitāti, mobilitāti, biznesa un atpūtas iespējas, vienlaicīgi līdzsvarojot iedzīvotāju skaita pieaugumu ar mūsdienīgas infrastruktūras nodrošinājumu. Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir pamats tam, lai darbs pie novada izaugsmes veicināšanas notiktu mērķtiecīgi un respektējot iedzīvotāju šodienas vajadzības un nākotnes nepieciešamības.

Neatņemama attīstības dokumentu izstrādes procesa sastāvdaļa ir bijusi iedzīvotāju iesaistīšana lemsnā par sava novada nākotni. Ja stratēģija ir vadlīnijas tam, kurp doties, tad tās īstenošanā pašvaldības būtisks uzdevums ir turpināt klausīties iedzīvotājos – tikai tā novada attīstības virzība varēs notikt saskaņā ar iedzīvotāju interesēm un būt pašiem izprotama.

Mārupes novadam vēl jau drīzumā mūsu katra acīs kļūt par labvēlīgam lidojumam teicamu starta vietu, ar kuru varam lepoties Latvijas un arī starptautiskā mērogā!

Mārupes novada Domes priekšsēdētājs
Mārtiņš Bojārs
2012. gads

Saturs

IEVADS	5
MĀRUPES NOVADA VIZĪTKARTE.....	7
STRATĒGISKĀ DAĻA.....	8
Mārupes novada misija	8
Mārupes novada vīzija	8
Ekonomiskā specializācija	9
Attīstības virzieni un to stratēģiskie mērķi.....	10
Ilgtermiņa prioritāte	11
TELPISKĀ PERSPEKTĪVA	12
Mārupes novada telpiskās uzbūves virzieni.....	12
Telpiskās uzbūves pamatelementi	13
ILGTERMIŅĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI.....	22

IEVADS

Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir novada ilgtermiņa (līdz 2026.gadam) teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva.

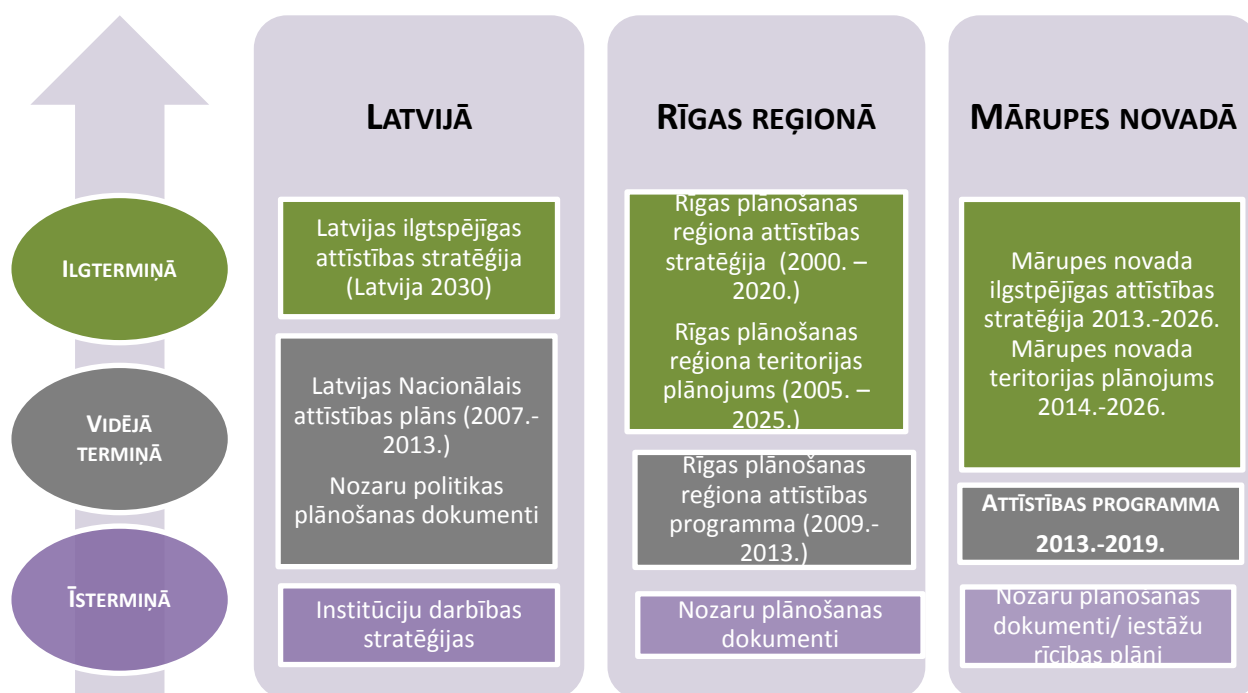
Ilgspējīgas attīstības stratēģija izstrādāta, ievērojot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentos noteiktos ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes.

Mārupes novada attīstības

programma ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums plānošanas Mārupes novada attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

Mārupes novada teritorijas plānojums ir teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi.

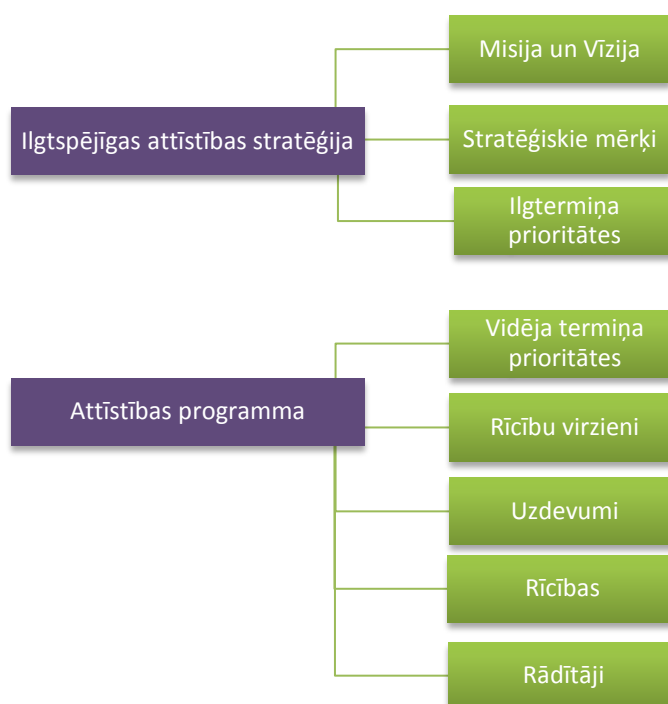

STRATĒGISKĀ PLĀNOŠANA

Stratēģiskā plānošana ir metode pašvaldības ilgtermiņa un īstermiņa attīstības plānošanas dokumentu izstrādei.

Pašvaldības ilgtermiņa plānošanas dokumentā - **ilgtspējīgas attīstības stratēģijā** noteiktas galvenās novada pamatvērtības, definējot novada vīziju, stratēģiskos mērķus un nosakot ilgtermiņa prioritātes telpiski.

Vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentā - Mārupes novada attīstības programmā, atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem noteiktas vidēja termiņa prioritātes, rīcību virzieni, uzdevumi un rīcības šo uzdevumu izpildei.

Vīzija – lakonisks ilgtermiņa nākotnes skatījums, kas vienlaicīgi parāda novada unikālās vērtības.

Stratēģiskie mērķi - lakonisks politisku nosacījumu kopums vēlamajām situācijas izmaiņām konkrētā laika periodā, kas vērsts uz novada attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas ir par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

Ilgtermiņa prioritātes – konkrēti rezultāti noteiktās jomās, kas raksturo stratēģisko mērķu izpildi.

Rīcību virzieni – konkrēti rezultāti noteiktās jomās, kas raksturo stratēģisko mērķu izpildi (noteikti novada Attīstības programmā)

Uzdevumi - nedefinēti mērķu realizēšanai, ņemot vērā integrētās pieejas dimensijas (telpiskā, tematiskā, laika) un nodrošinot abpusēju papildinošu un kompleksu atbalsta mehānisma izveidi (noteikti novada Attīstības programmā)

Rīcības - noteiktu pasākumu komplekss, kas ir noteikts izvirzīto uzdevumu izpildei (noteiktas novada Attīstības programmā)

MĀRUPES NOVADA VIZĪTKARTE

NOVADA TERITORIJAS PLATĪBA: 103.9 km²

IEDZĪVOTĀJU SKAITS: 16157

IEDZĪVOTĀJU BLĪVUMS: 155 cilvēki/km²

ADMINISTRATĪVAIS CENTRS: Mārupe

ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS: Mārupes novads Latvijas centrālajā daļā, Daugavas kreisajā krastā un robežojas ar Rīgas pilsētu, Olaines un Babītes novadu.

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA: Mārupes novadu viedo četri ciemi – Mārupe, Tīraine, Skulte un Jaunmārupe.

IZGLĪTĪBA: Novadā kopumā ir 7 pašvaldības izglītības iestādes, no kurām Mārupē atrodas Mārupes vidusskola, PII „Lienīte” un PII „Zeltrīti”, Tīrainē – Mārupes pamatskola ar pirmsskolas grupām, Skultē – Skultes sākumskola ar pirmsskolas grupām, Jaunmārupē – Jaunmārupes sākumskola ar pirmsskolas grupām un Mārupes mūzikas un mākslas skola.

KULTŪRA UN SPORTS: Novadā ir Mazcenas bibliotēka, Mārupes kultūras nams, Mārupes Sporta centrs.

UZŅĒMĒJDARBĪBA: atrodas VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga””, kopumā

Mārupes novadā reģistrētas vairāk kā 16000 darbavietas.

NODARBINĀTĪBA: 2012.gada 1.janvārī reģistrēto bezdarbnieku skaits Mārupes novadā bija 408 jeb 4.1%.

DABAS RESURSI: 42% novada teritorijas ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 34.2% - meži. Novadā atrodas Natura 2000 teritorija – dabas liegums „Cenas tīrelis”.

TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA: Mārupes novada teritoriju šķērso Rīgas apvedceļa (A5) posms no A8 (Rīga–Jelgava–Lietuvas robeža) līdz A9 (Rīga (Skulte)–Liepāja). Novadu ietekmē autoceļš A10 (Rīga – Ventspils (Rīgas pilsētas teritorijā – K.Ulmaņa gatve)), gan A8 (Rīga - Jelgava (Rīgas pilsētas teritorijā – Vienības gatve)). Autoceļš P132 Rīga – Jaunmārupe kalpo kā galvenais novada ceļš iekšējās transporta plūsmas vajadzībām.

TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS INDEKSS: Novada teritorijas attīstības līmeņa indekss 2010.gadā bija 2.209. No visiem 110 Latvijas novadiem, Mārupes novads ir viens no vadošajiem un ieņem 2.vietu.

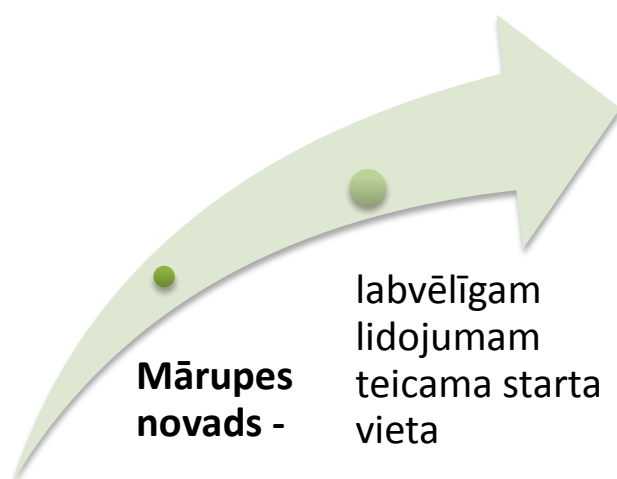
NOVADA NOZĪMĪGĀKIE OBJEKTI: Mārupes vidusskola, starptautiskā lidosta „Rīga”, SIA “Sabiedrība Mārupe”.

STRATĒĢISKĀ DAĻA

Mārupes novada misija

Saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”, ikvienas Latvijas pašvaldības misija ir ar iedzīvotāju vēlētās pārstāvniecības un tās izveidotu institūciju starpniecību **īstenot Mārupes novada iedzīvotāju intereses un valsts noteiktos uzdevumus.**

Mārupes novada vīzija

Mārupes novads ir ideāla dzīvesvieta, tā ir izdevīga biznesa uzsākšanas un realizācijas vieta, tā ir vieta, kur pasaule satiek Latviju, tā ir vieta, kur harmoniski līdzās pastāv pilsētas un lauku vide un dzīves veids.

Mārupes novada vērtība ir iedzīvotāji, kas novadā dzīvo, strādā un atpūšas. Mārupes novada pašvaldība nodrošina līdzsvarotu un harmonisku attīstību, dodot ikvienam iespēju augt un attīstīties, strādāt un īstenot savas ieceres. Radošs domas lidojums, personības attīstība, ģimenes veidošana, ekonomiskā izaugsme, atraktīvas atpūtas iespējas – Mārupes novadā tiek sniegtas iespējas attīstībai un nodrošināta labvēlīga attieksme.

Mārupes novads ir veidojams kā konkurētspējīgs spēcīgs novads tiešā valsts galvaspilsēta tuvumā, kurā sabalansēti tiek nodrošināta kvalitatīva dzīves vide iedzīvotājiem, radītas neierobežotas iespējas uzņēmējdarbības attīstībai, kur tiek cienītas novada tradīcijas un godāti sasniegumi, kur ar lielu pietāti tiek saglabātas un koptas dabas vērtības.

Skaidrojums (no latviešu valodas skaidrojošās vārdnīcas):

Labvēlīgs – izraisa ko labu un vajadzīgu, veicina augšanu, attīstīšanos, vēlīga un laipna attieksme,

Lidojums – process, darbību kopums, ko raksturo pārvietošanās gaisā,, pārnestā nozīmē - viegla, strauja (domāšanas, iztēles) darbība

Teicams – ļoti labs

Starts – kustības sākums, vieta, no kurienes sāk kustību,

Vieta – apvidus, platība, telpa, telpas daļa, kas paredzēta noteiktam nolūkam.

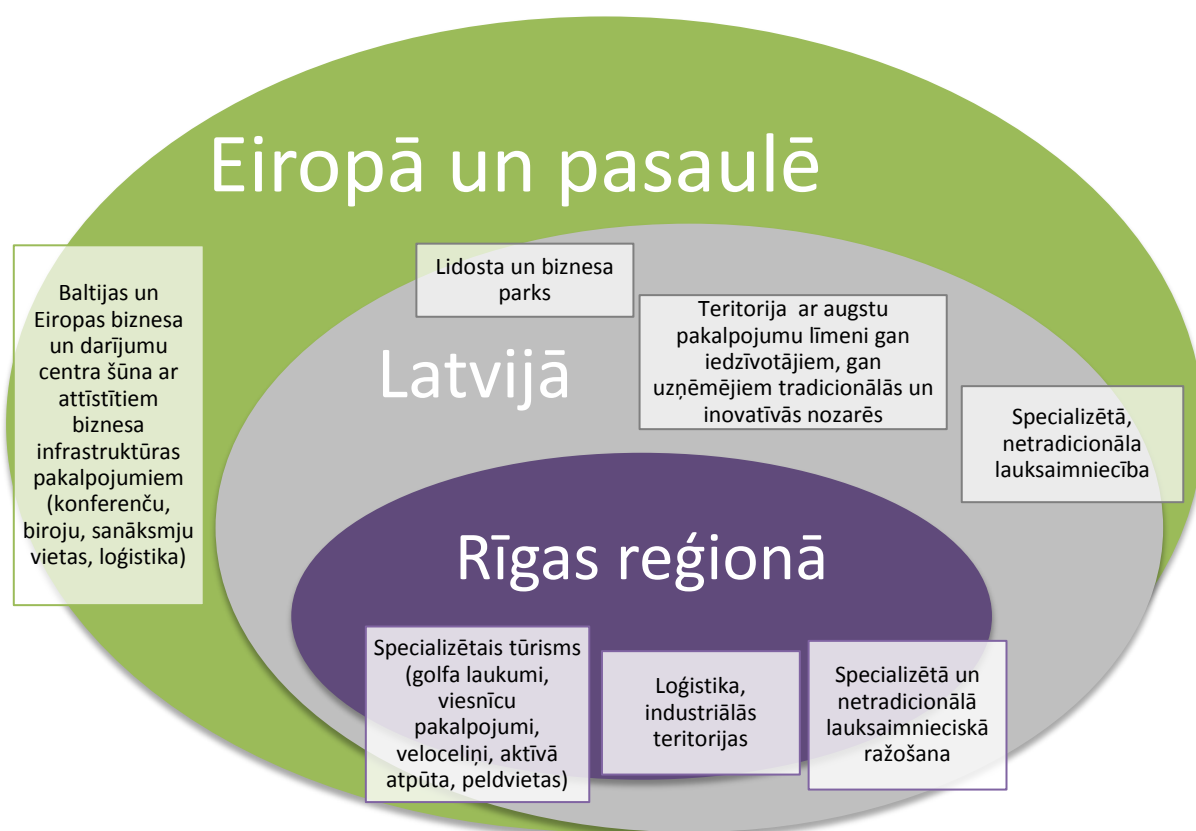
Ekonomiskā specializācija

Ekonomiskā attīstība ir viens no Mārupes novada attīstības stūrakmeņiem.

Rīgas reģionā novads specializējas loģistikas un industriālo teritoriju attīstībā, specializētā un netradicionālā lauksaimniecībā (ņemot vērā teritorijas novietojumu, Rīgas pilsētu kā noieta tirgu un intensīvu lauksaimniecības zemju izmantošanu) un specializētā tūrisma attīstībā, attīstot, piemēram, golfa laukumus, aktīvās atpūtas piedāvājumu, viesnīcas, veloceliņus, zirgu izjādes, peldvietas utml. Mārupes novada pašvaldība iesaistās tūrisma un aktīvās atpūtas iespēju popularizēšanā, piesaistot Rīgas pilsētas un citu pašvaldību iedzīvotājus.

Latvijas mērogā Mārupes novada ekonomiskā specializācija saistīta ar lidostas „Rīga” darbību un turpmāko attīstību un biznesa parka izveidi. Vienlīdz nozīmīga ir lauksaimniecības nozare. Mārupes novada teritorijā ir nodrošināts augsts pakalpojumu līmenis iedzīvotājiem un uzņēmējiem.

Eiropas un pasaules līmenī novads specializējas kā Baltijas un Eiropas biznesa darījumu šūna ar attīstītiem biznesa infrastruktūras pakalpojumiem, ietverot konferenču, sanāksmju organizēšanas iespējas, biroju telpas un loģistikas pakalpojumus. Būtiska ir arī starptautiskās lidostas „Rīga” attīstība.

Attīstības virzieni un to stratēģiskie mērķi

Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā (turpmāk IAS) izdalīti trīs savstarpēji saistīti attīstības virzieni – cilvēks, ekonomika un dzīves telpa.

Izvirzītās vīzijas: „Mārupes novads – labvēlīgam lidojuma teicama starta vieta” realizēšanai tiek noteikti trīs stratēģiskie mērķi (SM), kas ir Mārupes novada attīstības galvenie stūrakmeņi:

- **SM1** Prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki.
- **SM2** Sasniedzamība, mobilitāte, kvalitatīva infrastruktūra un sakopta vide.
- **SM3** Ekonomiskā vide tradicionālo un inovatīvo nozaru attīstībai.

SM1 „Prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki”, kuriem nodrošināti un pieejami daudzveidīgi un kvalitatīvi pakalpojumi, paredz cilvēkresursu izaugsmes iespējas. Iedzīvotāji – ģimenes, seniori, jaunieši un bērni ir novada lielākā vērtība. Visas sociālās grupas ir informētas par aktualitātēm novadā un aktīvi tiek iesaistītas novada attīstības veicināšanā, notiek veiksmīga paaudžu politikas īstenošana, ikvienam pieejamas izglītošanās iespējas visa mūža garumā, sākot ar pirmsskolas izglītību līdz mūžizglītības iespējām. Radošas un sportiskas aktivitātes ir pieejamas visos ciemos, aktīvi darbojas sabiedriskās organizācijas.

SM2 Dzīves telpa, ko raksturo mobilitāte, laba novada iekšējā un ārējā sasniezamība, kvalitatīva inženierinfrastruktūra, kas nodrošina augstu vides aizsardzību, ilgtspējīga transporta infrastruktūra, sakopta un droša vide, kā arī līdzsvarota resursu izmantošana.

SM3 Ekonomiskā vide tradicionālo un inovatīvo nozaru attīstībai paredz uzņēmējdarbības ar pievienoto vērtību izaugsmi, investīciju piesaisti un kapitāla pieaugumu, ko sekmē ekonomiskām aktivitātēm nepieciešama un atbilstoša infrastruktūra transporta, enerģētikas, sakaru un citās nozarēs.

Ilgtermiņa prioritāte

Prioritāte ir vispārēja teritorijas attīstības aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā, salīdzinot ar citām aktualitātēm un jomām.

Kvalitatīva un harmoniski attīstīta vide iedzīvotājiem, biznesam un atpūtai

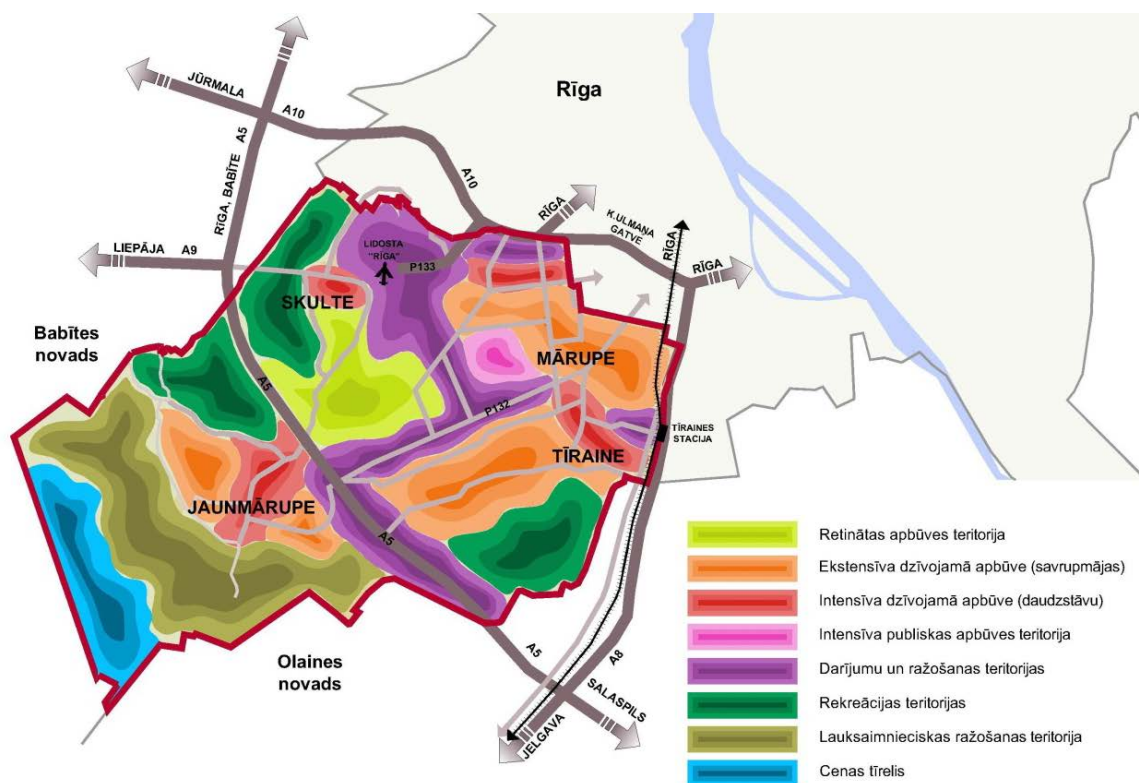
Kvalitatīva, saskaņoti attīstīta un energoefektīva vide, kas nodrošina augstu dzīves kvalitāti, mobilitāti, biznesa un atpūtas iespējas, vienlaicīgi līdzsvarojot iedzīvotāju skaita pieaugumu ar mūsdienīgas infrastruktūras nodrošinājumu, ir galvenā Mārupes novada attīstības prioritāte ilgtermiņā.

Ņemot vērā iedzīvotāju skaita pieaugumu, uzņēmējdarbības vides attīstību, mājokļu attīstību, pieaug pieprasījums pēc kvalitatīvas infrastruktūras, sociāliem pakalpojumiem un pārdomātiem stratēģiskās un telpiskās plānošanas risinājumiem.

TELPISKĀ PERSPEKTĪVA

Mārupes novada telpiskās uzbūves virzieni

Telpiskās attīstības svarīgākais pamatnosacījums Mārupes novadā ir teritorijas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana, ievērojot novada teritorijas attīstības vēsturisko pēcteci, respektējot iedzīvotāju šodienas vajadzības un nākotnes nepieciešamības, nodrošinot darījuma un ražošanas iespēju realizēšanu tik lielā mērā, cik tas nodrošina teritorijas sabalansētu dabas un cilvēku radītās vides līdzsastāvēšanu. Mārupē, kā ekonomiski augošā novadā, ir plānota iedzīvotāju skaita un ekonomisko aktivitāšu palielināšana, paredzot intensīvu esošo inženiertehniski sagatavoto teritoriju izmantošanu un neveicinot jaunu dabas teritoriju piemērošanu apbūves vajadzībām. Novada telpiskās attīstības pamatā ir esošās apbūves struktūras intensificēšana, novada īpašo iezīmju saglabāšana, kvalitatīvu atpūtas iespēju nodrošināšana koptās dabas teritorijās un neskartās dabas vides saglabāšana aizsargājamās dabas teritorijās.

1.attēls. Mārupes novada telpiskā perspektīva

Mārupes novada apdzīvojuma plānojuma prioritāte ir iedzīvotāju skaita palielināšana, veicinot esošo ar inženierinfrastruktūru nodrošināto apbūves teritoriju intensificēšanu un jaunu blīvi apbūvētu teritoriju izveidi. Novadā teritorijā skaidri iezīmējas trīs apbūves elementi:

- kvalitatīvas dzīvesvietas ar nepieciešamo infrastruktūru un ikdienas pakalpojumu nodrošinājumu,
- pievilcīgas un viegli sasniedzamas ar inženierinfrastruktūru aprīkotas darījumu un ražošanas teritorijas,

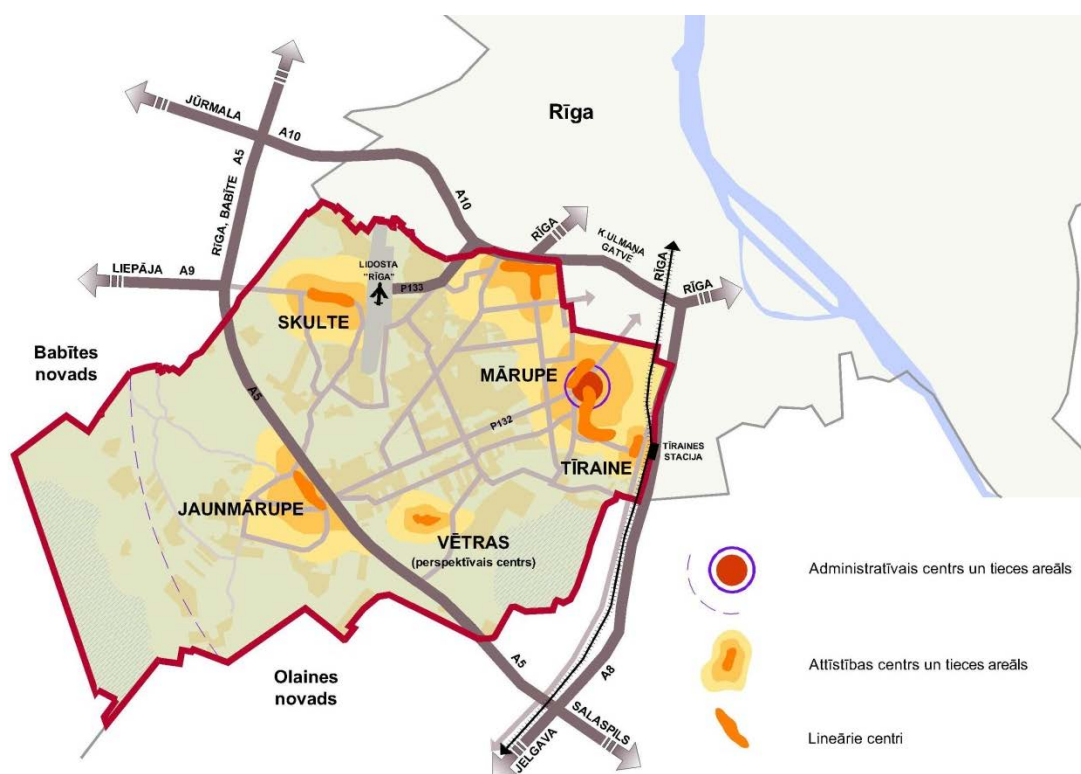
- labiekārtotas un koptas atpūtas teritorijas novada un reģiona iedzīvotājiem, kur harmoniski tiek respektētas dabas vērtības.

Telpiskās uzbūves pamatelementi

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Mārupes novadā ir saglabājama vēsturiski izveidotā un mērķtiecīgi attīstītā apdzīvotuma struktūra ar izteiktu administratīvo centru Mārupē un sadzīviski patstāvīgiem attīstības centriem Jaunmārupē, Skultē, Tīrainē, kā arī veidojams jauns ciems - Vētras. Mārupes novadā iedzīvotājiem tiek piedāvātas dažāda blīvuma un dažāda rakstura apbūves teritorijas. Prioritāte Mārupes novada attīstībā ir intensīvas apbūves teritorijām. Šim nolūkam ir attīstāma blīva apbūve tuvināti K.Ulmaņa gatvei, Jaunmārupē, Mārupē, Skultē un Tīrainē. Nav veicināma jaunu savrupmāju teritoriju izveidošana. Lai retinātu dzīvojamo apbūvi nodrošinātu ar atbilstošu infrastruktūru, savrupmāju apbūves teritorijas ir veidojamas koncentrētas esošajās labiekārtotajās vai inženiertehniski daļēji labiekārtotajās teritorijās. Apbūves teritorijas ir nodrošināmas ar pieejamām inženierkomunikācijām.

Visās blīvi apdzīvotās vietās ir nodrošināms iedzīvotāju skaitam un iedzīvotāju specifikai atbilstošs pakalpojumu nodrošinājums. Pilna spektra sociālie pakalpojumi izvietojami visos attīstības centros - Mārupē, Jaunmārupē, Skultē, Tīrainē, kā arī jaunveidojamā ciemā - Vētrās, attālināti no pakalpojumu koncentrācijas vietām ir izvietojamas pakalpojumu sniedzēju filiāles vai mobilie pakalpojumu sniedzēji.

2.attēls. Mārupes novada apdzīvotuma struktūra

levērojot Mārupes novada apbūves specifiku apdzīvotajās vietās, apkalpes objekti ir koncentrējami lineāros centros- dzīvojamās ielās, kas nodrošina maksimālu apkalpes un rekreācijas funkciju koncentrāciju, kā arī nodrošina plašāku teritoriju sabiedriskām aktivitātēm, dažādu vecuma grupu un dažādu interešu grupu integrācijas iespējām. Lineārie centri ir veidojami viegli pieejami, draudzīgi gājējiem, apbūvē pielietoti izteismīgi arhitektoniski telpiskie paņēmieni, aprīkoti ar labiekārtojuma elementiem, atpūtas un tikšanās vietām.

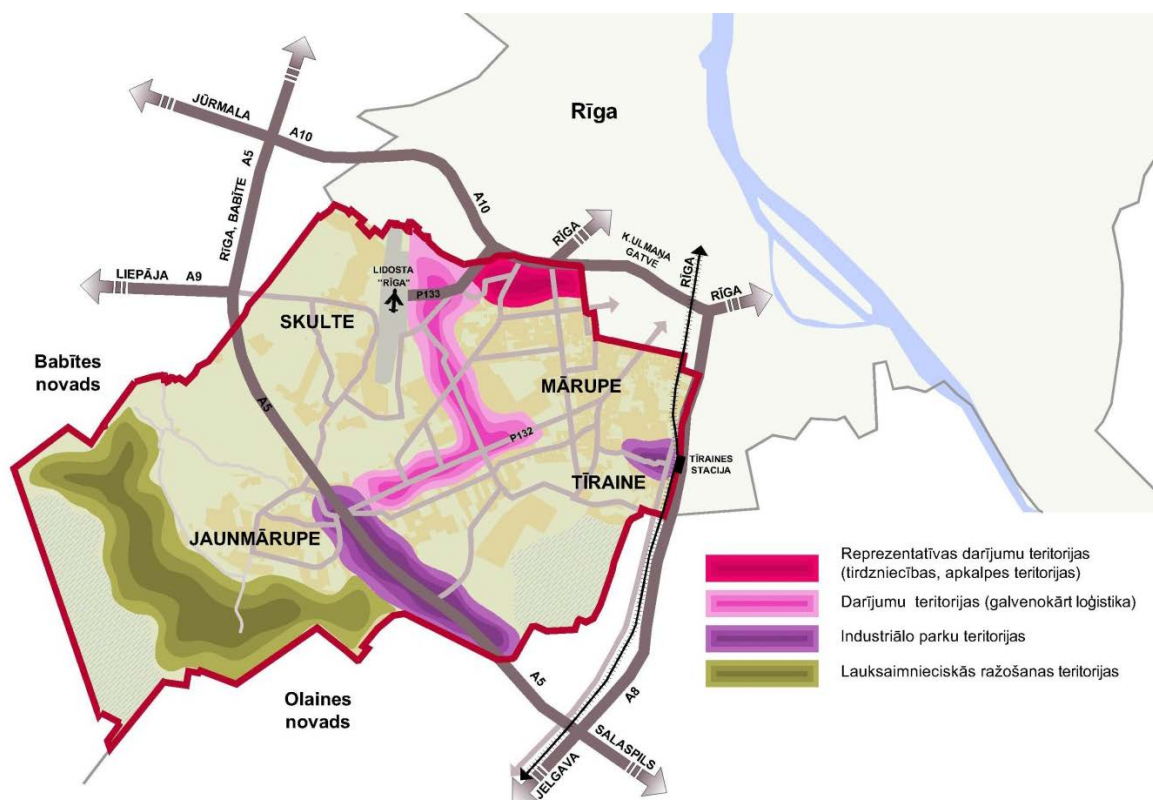
ATTĪSTĪBAS VADLĪNIJAS

1. Saglabāt un attīstīt esošos attīstības centrus, nodrošinot ar sociālajiem pakalpojumiem, izglītības iestādēm un ikdienas pakalpojumiem.
2. Veidot jaunu blīvi apdzīvotu vietu „Vētras”.
3. Blīvi apdzīvotās vietās veidot lineāros centrus - dzīvojamās ielas.
4. Veicināt apdzīvojuma koncentrāciju attīstības un lineāro centru tuvumā.
5. Veicināt aktīvu daudzfunkcionālu apbūvi starptautiskās lidostas „Rīga” un K.Ulmaņa gatves tuvumā.
6. Saglabāt vēsturiski izveidoto apbūves intensitātes daudzveidību.
7. Kā primāro dzīvojamās apbūves veidu atbalstāt savrupmāju apbūvi.
8. Daudzdzīvokļu dzīvojamā apbūvi izvietot vietās, kur jau tā uzsākta. Jaunas daudzdzīvokļu dzīvojamās teritorijas ir veidojamas tuvināti Kārļa Ulmaņa gatvei.
9. Apdzīvotās vietās veicināt vienota vizuālā tēla veidošanos.

DARĪJUMU VIDE

Mārupes ekonomisko pamatu un darbavietu nodrošinājumu veido augsti attīstītas ražotnes un darījuma objekti. Ekonomiskās izaugsmes pamatā kā novada specifiskā iezīme ir saglabājama augsti attīstīta intensīva lauksaimniecība. Tikpat svarīga un strauji augoša nozare ir transporta infrastruktūra ar nozīmīgu transporta mezglu – starptautisko lidostu „Rīga” un nozīmīgiem sauszemes transporta savienojumiem, ar ko cieši saistīti loģistikas objekti, kas izvietojami gar valsts autoceļiem un lidostas tuvumā. Būtiska loma ir ekskluzīvu tirdzniecības, pakalpojumu un biroju objektu attīstībai Rīgas robežas tuvumā. Jauni darījuma un ražošanas objekti ir koncentrējami šim mērķim atbilstošās teritorijās tuvināti transporta infrastruktūras elementiem- pie valsts autoceļiem, esošās un jaunveidojamās dzelzceļa trases un starptautiskās lidostas „Rīga” tuvumā, jo vienkārša pieejamība ir viens no veiksmīgas funkcionēšanas pamatnosacījumiem.

Starptautiskā lidosta „Rīga” ir lielāka lidosta Latvijā un Baltijas valstīs. Lidostas tuvumā ir izvietojams plašs biznesa parks, kas kalpo kravu un pasažieru transporta nodrošinājumam, kā arī starptautiska mēroga darījumu realizācijai.

3.attēls. Mārupes novada darījumu vide

Tiešā Rīgas tuvumā ir izvietojami arhitektoniski izteiksmīgi tirdzniecības un pakalpojuma objekti, kas kalpo gan Mārupes novada, gan Rīgas, gan Latvijas iedzīvotājiem un viesiem. K.Ulmaņa gatves tuvumā izvietojamie objekti ir uzskatāmi par Mārupes novada kā uzņēmējdarbībai draudzīga novada vizītkarti. Lielās ielas un Ulmaņa gatves krustojuma tuvumā ir veidojama apbūve ar paaugstinātu stāvu skaitu un pielietojot vertikālus akcentus, lai tiktu akcentēti „ieejas vārti” Mārupes novadā

Kā īpašā Mārupes iezīme ir saglabājama lauksaimnieciskā ražošana. Prioritārais lauksaimniecības virziens ir intensīva zemes izmantošana, attīstot tādas nozares kā lopkopība, dārzenkopība un augkopība, kas pamatotas uz modernu tehnoloģiju pielietošanu. Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi ir veidojami videi un ainavai nekaitīgi.

Valsts autoceļa A5 tiešā tuvumā ir veidojams plašs industriālā biznesa parks. Pateicoties veiksmīgam ģeogrāfiskajam novietojumam, teritorijai ir laba ārējā sasaiste, tā ir izvietotas attālināti no dzīvojamām teritorijām.

Spēcīgs darījumu centrs ir stiprināms Tīrainē valsts autoceļa un dzelzceļa tuvumā.

Darījuma teritoriju pievilcīguma nodrošināšanai Mārupes novadā ir atbalstāmi augstvērtīgi ēku arhitektoniskie risinājumi, kas veido ražošanas un darījumu teritoriju individuālās iezīmes un ļauj veiksmīgi orientēties kopējā novada kompozicionālajā telpā.

ATTĪSTĪBAS VADLĪNIJAS

1. Darījumu vidi strikti nodalīt no dzīvojamās vides, darījumu objektus izvietojot pie tranzīta transporta ceļiem un mezglēm.
2. Saglabāt un kopt vēsturiski izveidoto intensīvās lauksaimniecības nozari, veicinot modernu videi nekaitīgu tehnoloģiju pielietošanu.
3. Attīstīt darījumu un loģistikas teritorijas starptautiskās lidostas „Rīga” tuvumā.
4. Veicināt ekskluzīvu tirdzniecības un darījumu teritorijas izveidošanu K.Ulmaņa gatves tuvumā.
5. Veidot industriālo parku valsts autoceļa A5 tuvumā.

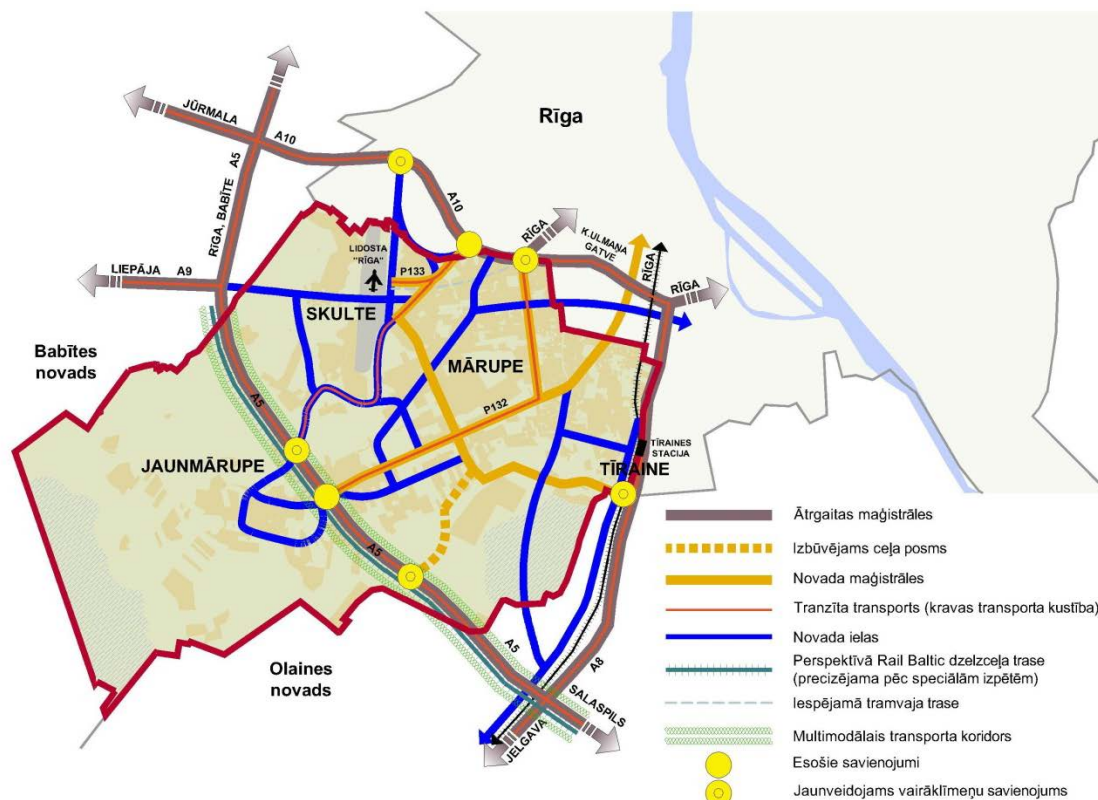
SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA

Novada telpiskās uzbūves pamatu veido sakārtota satiksmes infrastruktūra. Mārupes novads iekļaujas kopējā Rīgas un Pierīgas transporta struktūrā. Tādejādi novada transporta infrastruktūrai jānodrošina gan ārējās sasaistes nodrošinājums, kas veicina novada iedzīvotāju mobilitāti un pārējo reģionu sasniedzamību, gan novada iekšējās sasaistes nodrošinājums, kas nodrošina Mārupes novada teritorijas funkcionēšanu un pieejamību ekonomiski un sadzīviski aktīviem centriem, kā arī nodrošinās kvalitatīvu piekļuvi katrai īpašuma vienībai.

Pateicoties izdevīgajam Mārupes novada ģeogrāfiskajam novietojumam, ir nodrošināta ārējā sasaiste reģiona un valsts līmenī, jo īpaši akcentējot sasaisti ar Rīgu, un ārējā starptautiskā sasaiste, ko nodrošina valsts autoceļu tīkls un svarīgais transporta mezgls - starptautiskā lidosta „Rīga”. Lai veicinātu Pierīgas teritoriju un Mārupes novada harmonisku attīstību, ir aktualizējami savienojumi ar Rīgas pilsētu, ir rekonstruējami esošie savienojumi un veidojami jauni savienojumi (Lielās ielas un K.Ulmaņa gatves krustojums, kā arī savienojums ar Vienības gatvi, kas nodrošina piekļuvi Dienvidu tilta trasei). Savienojumi ar Rīgu ir veidojami, pielietojot modernākos tehnoloģiskos risinājumus, jo tiem ir jānodrošina liela caurlaidības spēja, vienlaicīgi tie ir jāveido ainaviski izteismīgi.

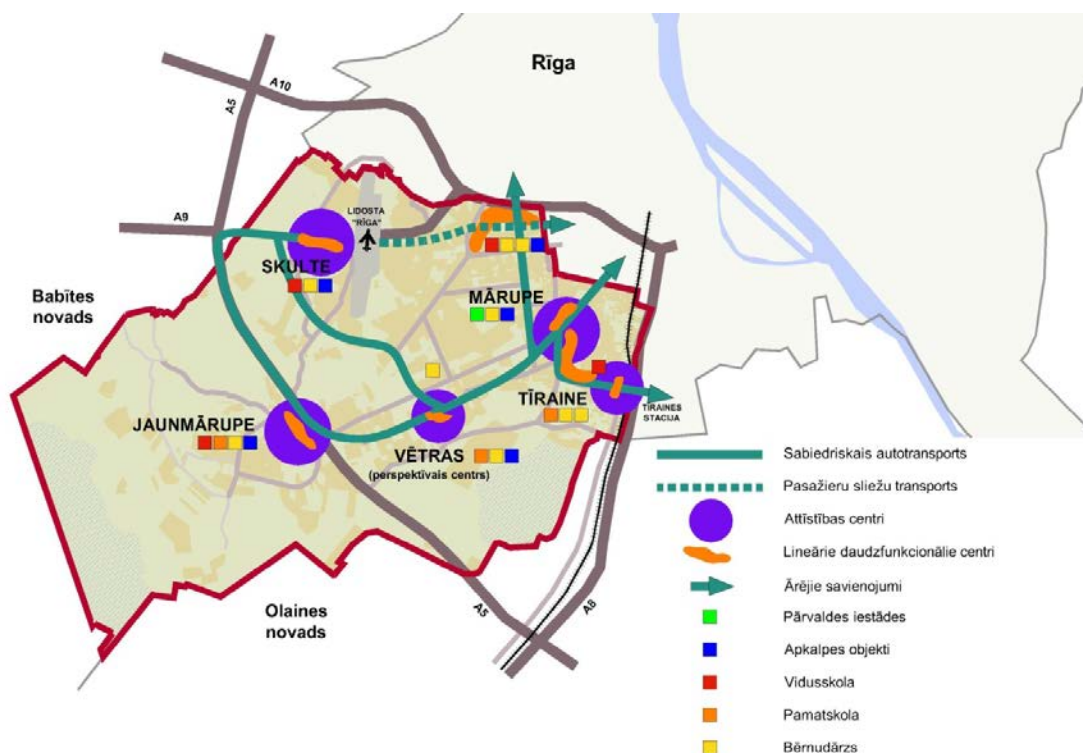
Novada iekšējās sasaistes nodrošinājumam ir veidojams kvalitatīvs ielu un ceļu tīkls starp ciemiem, galvenajam apdzīvotajām vietām un apkalpes objektiem, lai tiktu nodrošināta viegla un droša piekļuve aktivitāšu centriem. Transporta organizācijas galvenais mērķis ir ielu un ceļu hierarhiska sakārtošana, kas nodrošinās tranzīta transporta un vietējā transporta plūsmu sadalīšanu, tādejādi nodalot augstas un samazinātas satiksmes intensitātes zonas atkarībā no teritorijas izmantošanas specifikas.

Kā maģistrāla iela, kas kalpos par galveno sasaistes elementu ar Rīgu, ir veidojama Lielā iela ar atbilstošu infrastruktūras aprīkojumu. Tikpat būtiska ir valsts autoceļa P132 maģistrālai ielai atbilstošu parametru izbūve un drošu šķērsojumu izbūve. Vietējais transports, gājēju un velosipēdu plūsmas ir organizējamas galvenokārt pa vietējām ielām.

4.attēls. Mārupes novada transporta struktūra

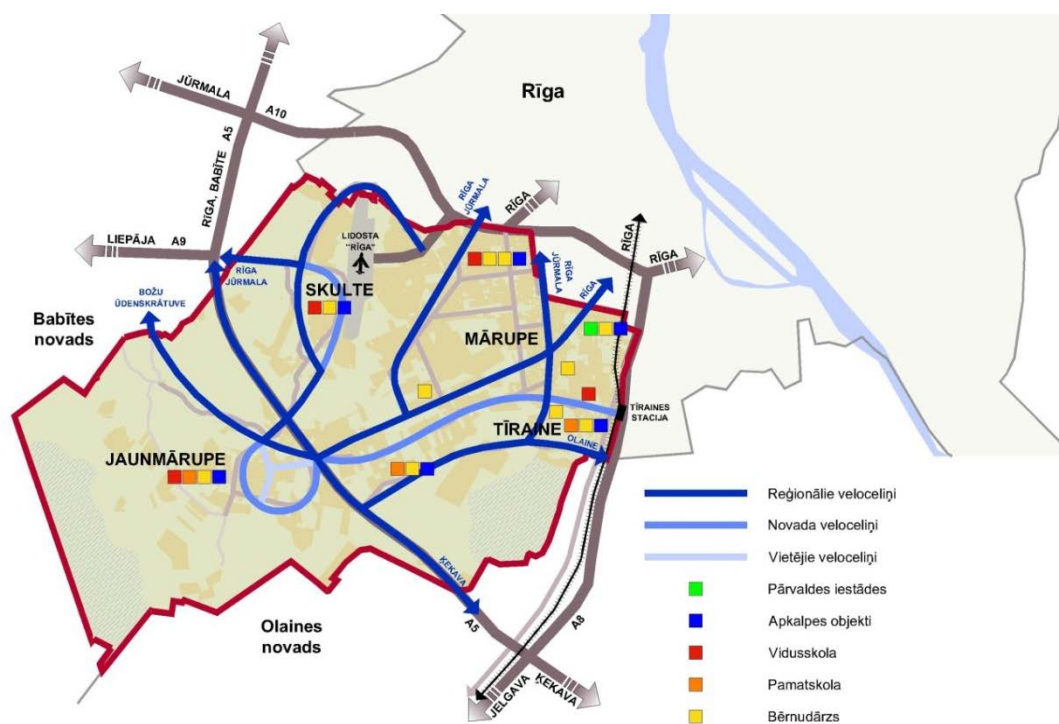
Svarīgs uzdevums ilgtspējīgas mobilitātes nodrošinājumam ir efektīvas sabiedriskā transporta struktūras izveidošana. Mārupes novadā sabiedriskais transports nodrošinās novada administratīvā centra un visu apdzīvoto vietu sasaisti, nodrošinās veiksmīgu piekļuvi apkalpes objektiem. Mārupes novada kā Pierīgas teritorijas sabiedriskais transports iekļausies kopīgā Rīgas sabiedriskā transporta shēmā, kas ļaus iedzīvotājiem izmantot visus reģionā pieejamos pakalpojumus. Papildus Mārupes novadā tiks risinātas iespējas videi draudzīga sliežu transporta izmantošanai. Esošā dzelzceļa līnija un perspektīvā jaunveidojamā dzelzceļa līnija, kas izvietojama paralēli valsts autoceļam A5, nodrošinās reģionālu sasaisti ar starptautisko lidostu „Rīgu” un iekšējo sasaisti starp Mārupes novada apdzīvotām vietām. Perspektīvā ir rodams risinājums pasažieru sliežu transporta izveidei, kas nodrošinās sasaisti starp Rīgas pilsētu, starptautisko lidostu „Rīga” un tai pieguļošo intensīvo darījumu teritoriju. Lai nodrošinātu optimālu privātā un sabiedriskā transporta mijiedarbību, pie sabiedriskā transporta, jo īpaši sliežu transporta galapunktiem ir veicināma stāvparku (park&ride) izveide.

5.attēls. Mārupes novada sabiedriskā transporta struktūra

Velotransports

Mārupes novadā ir veicināma videi draudzīga pārvietošanās. Iedzīvotāju ikdienas nelielu attālumu pārvarēšanai veiksmīgi ir pielietojams velotransports. Velosipēdistu ceļu tīkls novadā ir veidojams apdzīvoto vietu sasaistei un galveno pakalpojumu objektu piekļuves nodrošināšanai. Maģistrālie velosipēdistu celiņi ir risināmi vienotā reģiona shēmā. Velosipēdistu ceļi ir izvietojami pie samazinātas satiksmes ielām un ceļiem.

6.attēls. Mārupes novada veloceliņu struktūra

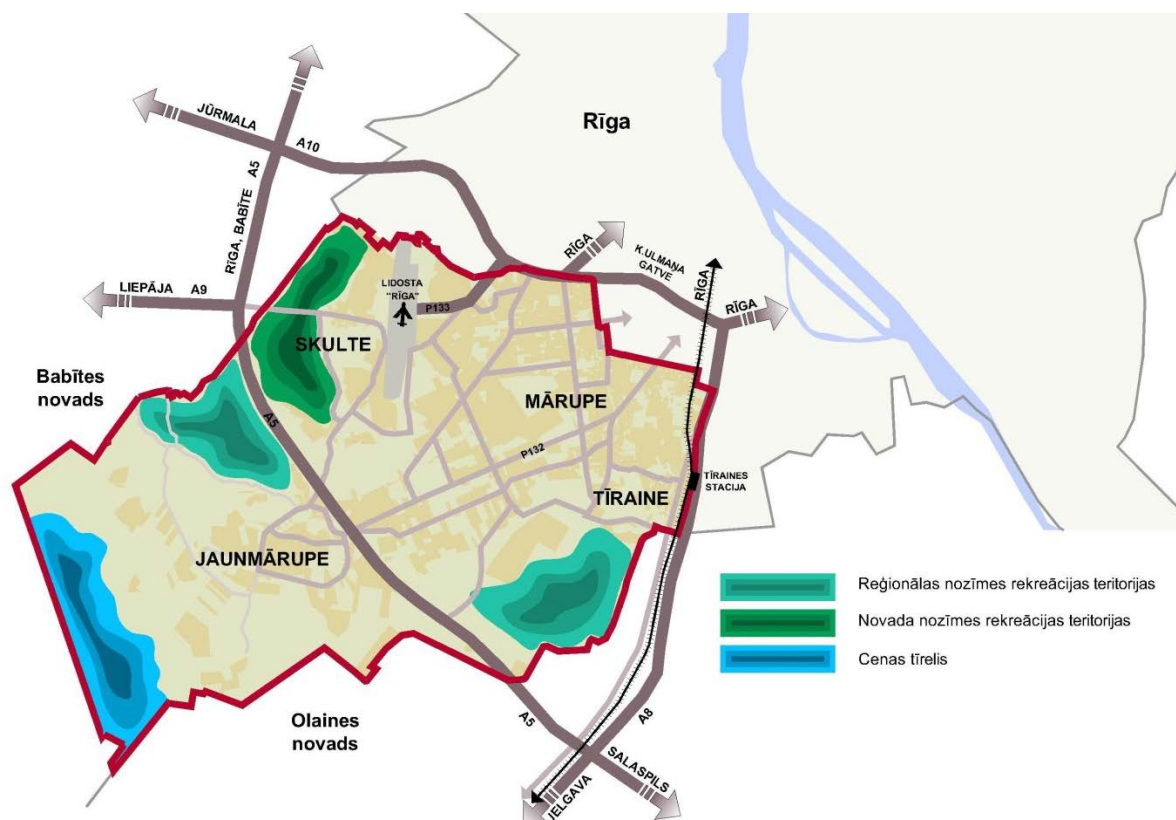
ATTĪSTĪBAS VADLĪNIJAS

1. Nodrošināt sasaisti starptautiskā, nacionālā un reģionālā līmenī, īpaši akcentējot sasaisti ar Rīgas pilsētu:
 - 1.1. Nodrošināt racionālu piekļuvi starptautiskajai lidostai „Rīga”, attīstot dažādus transporta veidus
 - 1.2. Radīt drošus un kvalitatīvus savienojumus ar Rīgu, veicot esošo savienojumu rekonstrukciju un jaunu izveidi (Lielās ielas un Kārļa Ulmaņa gatves krustojums, pievienojums Vienības gatvei), lai nodrošinātu transporta plūsmas caurlaidību.
2. Veidot racionālu vietējā līmeņa transporta sistēmu, nodrošinot attīstības centru savstarpējo sasaisti, esošo ielu un ceļu tīklu papildināt ar jaunveidojamiem posmiem Skultes un Tīraines savienojumam ar novada centru un citiem attīstības centriem.
3. Nodrošināt transporta sistēmas pieejamību visu vecumu un sociālo grupu iedzīvotājiem, strādājošajiem un viesiem, nodrošinot piekļuvi administratīviem, izglītības, apkalpes un darījuma objektiem.
4. Nodrošināt visu kustības dalībnieku vienlīdzīgas iespējas izmantot transporta struktūru, paredzot kvalitatīvas pārvietošanās iespējas gājējiem, velosipēdistiem, un autotransportam (veidot labiekārtotas gājēju ietves, veidot drošus velosipēdistu ceļus, veidot kvalitatīvas ielas un ceļus autotransportam).
5. Nodrošināt uzņēmējdarbībai piemērotu racionālu ielu un ceļu tīklu, veidojot jaunus ielu un ceļu posmus, nodalīt tranzīta un smagā transporta plūsmu no ikdienas iedzīvotāju transporta plūsmas.
6. Uzlabot pasažieru un preču pārvadājumu efektivitāti un rentabilitāti, pielietojot progresīvas transporta iespējas, risinot sliežu transporta izmantošanu.
7. Veidot velosipēdistu celiņu tīklu, kas iekļaujas kopējā reģiona struktūrā.

DABAS TERITORIJAS UN REKREĀCIJAS IESPĒJAS

Mārupes novadā ir saudzējamas un kopjamas dabas teritorijas. Šim nolūkam ir nosakāma pieļaujamā antropoloģiskā slodze katrai dabas teritorijai.

Iedzīvotāju un novada viesu atpūtai ir veidojamas kvalitatīvas rekreācijas teritorijas dažādu apkalpes areālu līmeņiem. Pirmajā līmenī ir nodrošināma kvalitatīva ikdienas rekreatīvā vide dzīvojamās un darījuma teritorijās, kur kopjamas un saglabājamas esošās labiekārtotās apzaļumotās teritorijas, otrajā līmenī ir nodrošināmas rekreācijas iespējas ciemu teritorijās, kas ir izmantojamas iedzīvotāju un darbinieku ikdienas atpūtai, kur iespējams organizēt publiskus pasākumus, trešajā līmenī ir nodrošināmas rekreācijas iespējas novada līmenī, kas kalpo novada iedzīvotāju, darbinieku, apmeklētāju un viesu atpūtai un brīvā laika pavadīšanai.

7.attēls. Mārupes novada rekreācijas teritorijas

Plašām rekreācijas vajadzībām ir izmantojami esošie golfa laukumi un tiem pieguļošās teritorijas. Kā jaunas atpūtas vietas, kas nodrošinās Mārupes novada, kā arī Rīgas iedzīvotāju un viesu brīvā laika pavadīšanas iespējas, ir veidojamas izstrādātā Medemu purva teritorijā. Pēc Lielās ielas izbūves Medemu dabas parks, kur paredzētas aktīvas atpūtas iespējas ūdens tuvumā, būs viegli sasniedzams gan gājējiem, gan velotransportam, gan arī autotransportam.

Skultes tuvumā esošās dabas teritorijas ir saglabājamās neapbūvētas, bet ar iedzīvotāju aktīvas atpūtas vajadzībām atbilstošu labiekārtojumu. Veselīga dzīvesveida nodrošināšanai ir veidojamas pastaigu takas, veicināmas zirgu izjādes.

Kā īpaša vērtība ir saglabājama aizsargājamā teritorija Cenu tīrelis, kur nav pieļaujama iekļaušanās dabas procesos. Cenu tīreļa tuvumā ir izvietojamas dabas takas, putnu vērošanas laukumi.

Mežu un lauku teritorijas lidostas skrejceļa tiešā tuvumā ir saglabājamās neapbūvētas, lai saglabātu Mārupes novadam raksturīgo dabas ainavu.

Jauna publiskas apbūves teritorija ar plašām atpūtas un izklaides iespējām ir veidojama izstrādātā Bieriņu purva teritorijā, kur publiskās izklaides iespējas ir veidojamas plašam patērētāju lokam, sākot no Mārupes novada iedzīvotājiem līdz ārvalstu viesiem. Jaunveidojamais komplekss ir veidojams daudzfunkcionāls, kur iespējams izvietot izklaides un kultūras centrus, viesnīcas, apkalpes objektus un labiekārtotas dabas teritorijas.

ATTĪSTĪBAS VADLĪNIJAS

1. Saglabāt vēsturiski izveidoto mozaīkveida apbūves struktūru, kas nodrošina pilsētas vides un dabas vides līdzāspastāvēšanu, saglabājamas lauku apbūves iezīmes.
2. Neveidot jaunas apbūves teritorijas esošo dabas teritoriju vietā.
3. Cenu tīreli saglabāt kā dabas liegumu, veidot izzinošas takas un putnu vērošanas vietas
4. Medemu purvu veidot kā dabas parku novada un reģiona iedzīvotāju un viesu atpūtai un rekreācijai.
5. Nodrošināmas aktīvās atpūtas un sporta iespējas, veicināma esošo aktīvās atpūtas un sporta objektu attīstība. Papildinot ar atbilstošu infrastruktūru, veidojami jauni aktīvās atpūtas un sporta objekti.
6. Apdzīvotās vietās veidot ikdienas atpūtas vietas.

ILGTERMIŅĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Izvirzot stratēģiskos mērķus, definēti, **ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti**, kas raksturo šo stratēģisko mērķu izpildi.

SM1 Prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
iedzīvotāju skaits	01.01.2012.g.	16157	Pieaug nepārsniedzot 30 000
demogrāfiskā slodze	01.01.2012.g	532	nemainās
Bērnu un jauniešu skaits (0-18 g.)	01.01.2012.g	4160	pieaug
izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2010./2011.m.g	3059	pieaug
nevalstisko organizāciju, biedrību skaits	2012.g.	140	skaits pieaug

SM2 Sasniedzamība, mobilitāte, kvalitatīva infrastruktūra un sakopta vide.

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
asfaltēti autoceļi, pašvaldības ceļi un ielas (%)	2011.g.	pašvaldības ceļi - 19% pašvaldības ielas – 42.7%	pašvaldības ceļi - 50% pašvaldības ielas – 90-95%
centalizētu ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas pakalpojumu pieejamība ciemos (% iedzīvotāju)	2011.g	52-95%*	100%

*atšķirīgs pa ciemiem (Mārupe, Tīraine, Jaunmārupe un Skulte)

SM3 Ekonomiskā vide tradicionālo un inovatīvo nozaru attīstībai.

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
teritorijas attīstības indekss	2010.g.	2.209	paliek nemainīgs vai pieaug
pašvaldības budžeta ieņēmumi	2011.g	10.9milj. Ls	pieaug
IIN ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju	2011.g	480 Ls	pieaug
bezdarba līmenis	2012.g	4.1%	paliek nemainīgs vai samazinās
Ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	2010.g	84	pieaug

Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas darba grupu dalībnieki:

Aida Lismane	Jānis Lagzdkalns	Mārtiņš Bojārs
Arnis Āķis	Juris Arvīds Mūrnieks	Pēteris Pikše
Gaļina Nicberga	Juris Jēkabsons	Uva Bērziņa
Ints Bērziņš	Kārlis Bodnieks	Zane Zvejniece
Ira Dūduma	Laima Levanoviča	
Ivars Punculis	Līga Kadiģe	

Izstrādātāji: Personu apvienība SIA „Reģionālie projekti” un SIA „Konsorts”, ko pārstāv:

Līna Dimitrijeva,
Iveta Lāčauniece,
Ivo Narbutis,
Gunta Rozenberga,
Kaspars Timofejevs,
Ināra Stalidzāne.